

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ПЕТКО РАЧОВ СЛАВЕЙКОВ” КРИЧИМ
4220 гр. Кричим, бул. „Тракия” № 24; тел. 03145/24-73 e-mail: pslaveikov@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ,
ДИРЕКТОР: .....
(Теодора Кирякова)

УЧИЛИЩНА П Р О Г Р А М А

ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ

НА

УЧЕБНИЯ ДЕН

НА СРЕДНО УЧИЛИЩЕ

„ПЕТКО РАЧОВ СЛАВЕЙКОВ“

ЗА 2022 / 2023 УЧЕБНА ГОДИНА

Годишната училищна програма за целодневна организация на учебния процес е приета на заседание на ПС с Протокол № 12/ 09.09.2022 г.

*СУ „Петко Рачов Славейков”
гр. Кричим*

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1. НОРМАТИВНО ОСНОВАНИЕ

Програмата за целодневна организация на учебния процес е разработена на основание член №19 ал.1 от Наредба за организация на дейностите в училищното образование.

С тази програма се определят редът, условията и начинът на сформиранието и организирането на групите за целодневно обучение в училището, съгласно ЗПУО, Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда и Наредба № 7 / 2000 г. за определяне на броя на паралелките и групите и броя на учениците и на децата в паралелките и групите на училищата, детските градини и обслужващите звена, до влизане в сила на ДОС за финансиране на институциите.

1.2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1.2.1 Конкретизиране на условията и реда за провеждане на целодневната организация на учебния ден за учениците от 1 до 7 клас в училището, с оглед подобряване качеството на образователно-възпитателния процес в него.

1.2.2 Създаване на възможности за успешно преминаване в следващ клас и в следващ етап или степен на образование и ограничаване рисковете за отпадане от училище поради затруднения в усвояването на учебното съдържание.

1.3. ЗАДАЧИ

1.3.1. Правилното и трайно усвояване на учебния материал чрез:

- стимулиране на любознателността и стремежа към знания;
- изграждане у учениците на умения и стратегии за рационално и самостоятелно учене.

1.3.2. Създаване на условия за творческо развитие и осмисляне на свободното време на учениците.

1.3.3. Подпомагане социализацията на учениците: изграждане на умения за общуване, решаване на конфликти и социално приемливо поведение.

1.3.4. Уважение към личността и индивидуалните различия на децата - стил на възприемане и учене , темп на работа , потребности и интереси.

1.3.5. Увеличаване на броя на учениците, обхванати в целодневната организация на учебния процес .

1.3.6. Подобряване на материалната база с цел осигуряване на подходяща образователна среда за провеждане на целодневна организация на учебния процес за учениците от I -VII клас.

2. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО САМОПОДГОТОВКА, ПО ОРГАНИЗИРАН ОТДИХ И ФИЗИЧЕСКА АКТИВНОСТ И ЗАНИМАНИЯТА ПО ИНТЕРЕСИ

2.1 Училището организира целодневната организация на учебния ден при желание на родителите за учениците от I - VII клас

2.2 Групите за целодневна организация на учебния ден се формират при условията и ред, определени с държавния образователен стандарт за финансиране на институциите и съобразно броя на подадените заявления от родителите до 01 септември.

2.3 След 01 септември ученици могат да допълват групите за целодневна организация на учебния ден до броя на свободните места.

2.4. Като част от училищното обучение , ЦДО се организира в учебни години, учебни срокове, учебни седмици, учебни дни, учебни часове съгласно разпоредбите на чл.101 от ЗПУО.

2.5. При ЦДО съгласно чл. 20, ал. 2 от Наредба за организация на дейностите в училищното образование задължителните учебни часове могат да се редуват с дейностите по самоподготовка, занимания по интереси и организиран отдых и физическа активност.

2.6. Учебните часове от седмичното разписание се провеждат в самостоятелен блок до обяд, а дейностите по самоподготовка, организиран отдых и физическа активност и заниманията по интереси се провеждат съответно след обяд.

2.7. Брой на групите за ЦДО и брой на учениците в тях

- Броят на групите за целодневна организация на учебния ден и броя на учениците в тях се определя съгласно чл. 13 от Наредба № 7/2000 г. за определяне на броя на паралелките и групите и броя на учениците в паралелките на училищата.
- Нормативи за брой на учениците в ПИГ за ЦДО:
  - Минимален норматив - 16 ученици;
  - Максимален норматив - 25 ученици.
- Броят на групите и броят на учениците в тях се определя в началото на учебната година, като се раздели броят на учениците на норматива за максимален брой и се формират самостоятелни или сборни групи.
- Нова група се образува при остатък 16 и повече ученици.
- При определяне броя на групите нормативът за максимален брой може да бъде завишен , но не с повече от 10 на сто.
- При недостатъчен брой ученици за образуване на групи при спазване на норматива за максимален брой две групи се формират при минимален брой 16 ученици във всяка от тях.
- Групите за ЦДО се разформират по време на учебните занятия, когато броят на

учениците се намали под норматива за минимален брой.

2.8. Записване и отписване на учениците в групите за ЦОУД

- Записването на учениците в групите става въз основа на декларации (заявления), подадени от родителите/настойниците на учениците.
- Броят на записаните ученици се коригира ежемесечно при записване или отписване на нови ученици в/от ЦДО, като промените в броя на учениците се отразяват считано от първо число на месеца следващ месеца на отписването/записването.
- Записването се извършва в началото на учебната година, в началото на втория учебен срок или при преместване на ученик от друго училище.
- Отписването се извършва ежемесечно при отпадане или преместване на ученици от училището или при заявено желание от родителя за отписване от ЦДО.

2.8. Отсъствия

- При отсъствие на ученик от часовете от дейностите по самоподготовка, организиран отход и физическа активност и занимания по интереси учителят поставя отсъствие в дневника на групата.
- За определяне на уважителните причини за отсъствие се прилага чл. 53 от ДОС за приобщаващо образование:
  - при представяне на медицински документ или документ от спортния или друг клуб, в който членува;
  - до 3 дни в една учебна година с разрешение на директора на училището въз основа на писмена молба от родителя;
  - до 7 дни в една учебна година с разрешение на директора на училището въз основа на решение на педагогически съвет.

В случаите, в които ученикът има регистрирани повече от 20% отсъствия в групата от общия брой часове, извън случаите на отсъствие по уважителни причини, учителят подава информация до директора, с оглед предприемане на мерки за намаляване на безпричинните отсъствия.

3. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ В ГРУПИТЕ

3.1. График (седмично разписание) на часовете в ЦОД

3.1.1. Седмичното разписание на учебните занятия се съобразява с психо-физическите особености и възможностите на учениците и се утвърждава от директора не по-късно от 3 дни преди започване на всеки учебен срок.

3.1.2. Дейностите по самоподготовка, по организиран отход и физическа активност и заниманията по интереси се организират в учебни часове, продължителността на които е в съответствие с чл.7, ал.1 от Наредбата за организация на дейностите в училищното образование, както следва:

- в I и II клас – тридесет и пет минути,
- от III до VII клас - четиридесет минути.

3.1.3. Времето, определено за междучасия не се включва в продължителността на часовете за организиран отдых и физическа активност.

3.1.4. В следобедните учебни часове са включени следните режимни моменти :

- Часовете в групите за ЦДО са разпределени в блокове за деня както следва:

Групи за ЦДО 1-7 клас

Блок А - Обяд, Организиран отдых и физическа активност - 2 часа

Блок В - Самоподготовка - 2 часа

Блок С - Занимания по интереси - 2 часа

Информация за организация на групите за ЦДО**Групи Начален етап**

№	Час	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
1	Организиран отдих и физическа активност	от последния уч. час – 14,00	от последния уч. час – 14,00	от последния уч. час – 14,00	от последния уч. час – 14,00	от последния уч. час – 14,00
2	Дейност: Самоподготовка	14,00 - 14,40	14,00 - 14,40	14,00 - 14,40	14,00 - 14,40	14,00 - 14,40
	Почивка	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути
3	Дейност: Самоподготовка	14,50 – 15,30	14,50 – 15,30	14,50 – 15,30	14,50 – 15,30	14,50 – 15,30
4	Дейност: Занимания по интереси	15,30 - 16,10	15,30 - 16,10	15,30 - 16,10	15,30 - 16,10	15,30 - 16,10
	Почивка	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути
5	Дейност: Занимания по интереси	16,20 - 17,00	16,20 - 17,00	16,20 - 17,00	16,20 - 17,00	16,20 - 17,00

група V - клас

№	Час	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
1	Организиран отдих и физическа активност	13,10 – 14,30	13,10 – 14,30	13,10 – 14,30	13,10 – 14,30	13,10 – 14,30
2	Дейност: Самоподготовка	14,30 - 15,10	14,30 - 15,10	14,30 - 15,10	14,30 - 15,10	14,30 - 15,10
	Почивка	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути
3	Дейност: Самоподготовка	15,20 – 16,00	15,20 – 16,00	15,20 – 16,00	15,20 – 16,00	15,20 – 16,00
	Почивка	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути
4	Дейност: Занимания по интереси	16,10 - 16,50	16,10 - 16,50	16,10 - 16,50	16,10 - 16,50	16,10 - 16,50
	Почивка	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути
5	Дейност: Занимания по интереси	17,00 - 17,40	17,00 - 17,40	17,00 - 17,40	17,00 - 17,40	17,00 - 17,40

група / VI- клас

№	Час	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
1	Организиран отдих и физическа	13,10 – 14,30	13,10 – 14,30	13,10 – 14,30	13,10 – 14,30	13,10 – 14,30
2	Дейност: Самоподготовка	14,30 - 15,10	14,30 - 15,10	14,30 - 15,10	14,30 - 15,10	14,30 - 15,10
	Почивка	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути
3	Дейност: Самоподготовка	15,20 – 16,00	15,20 – 16,00	15,20 – 16,00	15,20 – 16,00	15,20 – 16,00
	Почивка	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути
4	Дейност: Занимания по интереси	16,10 - 16,50	16,10 - 16,50	16,10 - 16,50	16,10 - 16,50	16,10 - 16,50
	Почивка	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути
5	Дейност: Занимания по интереси	17,00 - 17,40	17,00 - 17,40	17,00 - 17,40	17,00 - 17,40	17,00 - 17,40

сборна група /VI- VII клас/

№	Час	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
1	Организиран отдих и физическа активност	13,10 – 14,30	13,10 – 14,30	13,10 – 14,30	13,10 – 14,30	13,10 – 14,30
2	Дейност: Самоподготовка	14,30 - 15,10	14,30 - 15,10	14,30 - 15,10	14,30 - 15,10	14,30 - 15,10
	Почивка	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути
3	Дейност: Самоподготовка	15,20 – 16,00	15,20 – 16,00	15,20 – 16,00	15,20 – 16,00	15,20 – 16,00
	Почивка	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути
4	Дейност: Занимания по интереси	16,10 - 16,50	16,10 - 16,50	16,10 - 16,50	16,10 - 16,50	16,10 - 16,50
	Почивка	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути	10 минути
5	Дейност: Занимания по интереси	17,00 - 17,40	17,00 - 17,40	17,00 - 17,40	17,00 - 17,40	17,00 - 17,40

3.2. Годишни тематични разпределения

3.2.1. Годишните тематични разпределения включват график на учебното време, както следва:

- I – III клас – 32 учебни седмици, от 16.09.2019г. до 01.06.2020 г.
- IV - VII клас - 34 учебни седмици, от 15.09.2017г. до 15.06.2020г.

3.2.2. Годишните тематични разпределения се изготвят от учителите в целодневна организация и се утвърждават от директора на училището и съдържат:

Учебна седмица	Дата	Тема	Брой часове	Дидактически материали	Забележка
1	2	3	4	5	6

3.2.3. В случай на необходимост учителят може да реструктурира темите, като корекциите се нанасят в колона 6 и се одобряват от директора на училището.

3.3. Норми на преподавателска работа

3.3.1. Часовете в ГЦО се водят с продължителността на учебни часове в съответствие с чл. 7 ал.1 от Наредба за организация на дейностите в училищното образование.

3.3.2. Нормата за преподавателска работа на лицата, заемащи длъжности учител - целодневна организация, включва дейности в групата за ЦДО/самоподготовка, организиран отход и физическа активност и занимания по интереси/, консултации с ученици, диагностициране и насърчаване на постиженията на учениците, работа по индивидуални образователни програми, попълване на документация, работа с родители и учители.

3.3.2 Съгласно ДОС нормата преподавателска заетост на учителите в целодневна организация се отчита в астрономически часове, които включват освен 6-те часа на ден за самоподготовка, занимания по интереси и организиран отход и физическа активност и други дейности с учениците, свързани с опазване на тяхното здраве, осигуряване на безопасни условия на работа и др.

3.3.3. Часовете извън норматива на учителите в целодневна организация включват следните дейности в рамките на 8 часовия работен ден в училище:

- Подготвителна работа за часовете по самоподготовка - осигуряване на тестове, задачи, пособия, материали, информационни справки, снабдяване с необходимата дидактическа и учебна литература, вкл. и консултации с учители;

- Подготовка на литература, материали, пособия и инструментариум за провеждане на часовете за дейности по интереси;
- Попълване на училищна документация
- Участие в провеждането на заседания на Педагогическия съвет, МО, работни групи, оперативки и др.;
- Работа с родители, вкл. участие в родителски срещи и заседания на Училищното настоятелство и Обществения съвет;
- Организиране и участие на консултации с ученици;
- Планиране, организиране и участие в квалификационно-методическа дейност, свързана с възпитателно-образователния процес;
- Оказване на методическа помощ и консултации на млади учители;
- Участие в регламентирани седмични/месечни общоучилищни мероприятия;
- Участие в разработването на индивидуални образователни програми;
- Работа по диагностицирането и насърчаването на постиженията на учениците;
- Координиране обмяната на добри практики между учителите в ЦДО ;

4. СЪДЪРЖАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ, ИЗВЪРШВАНИ В ГРУПИТЕ ЗА ЦОУД

Часовете от блок А

Часовете от блок А не се провеждат в същите учебни помещения, в които се водят часовете от ЗП, ИУЧ и ФУЧ. Организираният отход и физическа активност се провежда във физкултурния салон на училището, а при подходящи метеорологични условия - на открито.

Часовете от блок В

Самоподготовката допринася за правилното и трайно усвояване на учебния материал и съдейства за формиране на навици за самостоятелно учене с разбиране, стимулира любознателността и стремежа към знание, толерантно взаимодействие чрез усъвършенстване на уменията за общуване.

За часовете по самоподготовка, при необходимост, учителят в целодневна организация организира провеждане на консултация с учителите по предмети.

Дидактически изисквания

- преглед на преподадения учебен материал и необходимите понятия;
  - учене по едно и също време при строго спазване на моменти за почивка /отход/;
  - степенуване по трудност на учебните предмети, включени в самоподготовката;
  - усвояване и затвърждаване на учебното съдържание с разбиране;
  - стремеж към самостоятелно преодоляване на трудности и предизвикателства;
- старателно и коректно написване на домашните работи и трайно усвояване на учебното съдържание.

Часовете от блок С

Заниманията по интереси се организират с оглед мотивиране на учениците и родителите за включване в целодневната организация и могат да включват занимания, които не са пряко свързани с часовете по ЗП, ИУЧ и ФУЧ. Проучването на интересите на учениците в групите и желанията на техните родители гарантират ефективност на планираните в този блок дейности и мероприятия - беседи, изложби, спортни прояви конкурси и дискусии с образователна и възпитателна цел. Тези дейности са съобразени и с Националния празничен календар, с Годишния училищен план, със Спортния календар на училището.

Съгласно чл.21 ал.4 от Наредбата за организация на дейностите в училищното образование в част от часовете по самоподготовка, по организиран отпих и физическа активност и по занимания по интереси учениците могат да участват и в дейности в рамките на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие.

Училището осигурява безопасни и здравословни условия за изпълнение на дейностите по целодневна организация.

Учителите в ГЦО , които провеждат часовете от блоковете А, В, С, с оглед повишаване на качеството на обучението, създават организация, която включва прилагане на иновативни педагогически методи, групова работа, индивидуален подход, работа в малки групи, упражнения, свързани с развиване на логическото мислене на учениците, на паметта и въображението.

4.1. Дейност: Организиран отпих и физическа активност

Дейностите по организиран отпих и физическа активност включват:

1. организиране на обедното хранене на учениците;
2. организиране, провеждане и координиране на дейностите по отпиха и спортните игри на учениците за създаване на здравословни навици;
3. наблюдение и оценка на поведенческите ситуации по време на организиран отпих и физическа активност на учениците;
4. провеждане на беседи и разговори с учениците по възникнали затруднения, споделяне на проблеми, възникнали конфликти и други за осъществяване на преход към самоподготовката;
5. спазване на здравно-хигиенните норми и изисквания от учениците;
6. грижа за опазване здравето и живота на децата и учениците.

4.2. Дейност: Самоподготовка

Дейностите по самоподготовка на учениците включват:

1. ситуации за осмисляне на изучаваното съдържание по време на учебния час;
2. усвояване на начини и методи за рационално учене;
3. подготовка на домашни, проектни задания и/или задачи;
4. подготовка за класни и контролни работи;
5. изпълнение на допълнителни задачи и упражнения, във връзка с общообразователните учебни предмети от седмичното разписание, поставени от учителя на групата;
6. формиране на умения за самостоятелно планиране и организиране на подготовката си;
7. консултации с учители по различни учебни предмети, които се провеждат независимо от консултациите по чл.178, ал.1, т.5 от ЗПУО.

4.3. Дейност: Занимания по интереси

Заниманията по интереси могат да включват:

- дидактически игри
- спортни игри
- запознаване с достъпно обяснени български обичаи, традиции и празници
- четене на допълнителна литература и самостоятелно общуване с книгата
- посещение на детски спектакли, изложби и концерти
- слушане на музикални произведения
- игри по избор на учениците
- изготвяне на подходяща украса за празниците
- лично творчество
- учениците могат да участват в различни извънкласни дейности, както и в Проекта „Твоят час“
- учениците могат да участват в различни извънучилищни дейности, които не се провеждат в училището, не повече от два пъти седмично

4.4. Изисквания към учителите за работа в групите за ШО

4.4.1. Учителите изготвят годишни тематични разпределения за дейностите по интереси и организиран отход и спорт в определени от директора срокове .

4.4.2. При провеждане на дейностите от преподавателската работа, пряко свързани с учениците, учителите опазват здравето и живота на учениците и

съблюдават спазването на здравно - хигиенните норми и изисквания .

4.4.3. Учителите осъществяват непрекъснат контрол над учениците от групата от началото до края на учебните занятия по разписанието за деня и разотиването на учениците.

4.4.4. Учителят трябва да се осведомява преди и в началото на самоподготовката за изявите на учениците и получените оценки по отделните предмети, както и за образователните дефицити по отделните предмети.

4.4.5. С оглед повишаване на ефективността на самоподготовката учителят в ЦДО поддържа добра комуникация с учителите, непрекъснат обмен на информация и еднакви педагогически изисквания, обсъжда с колеги индивидуалните постижения и затруднения на учениците.

4.4.6. Учителите осъществяват комуникация с родителите и ги информират за индивидуалното развитие и напредъка на учениците.

4.4.7. При провеждане на дейностите в групите за ЦДО, с оглед повишаване на качеството на обучението учителите:

- използват педагогически методи и подходи, съобразени със спецификата на групата и развитието на учениците, които да подпомогнат успеваемостта на учениците в групите за ЦДО;
- създават организация, която включва прилагане на иновативни педагогически методи, групова работа, индивидуален подход, работа в малки групи, упражнения, свързани с развиване на логическото мислене на учениците, на паметта и въображението;
- извършват вътрешно оценяване на самоподготовката на учениците и техният напредък;
- участват в квалификационни форми, допринасящи за ефективността на работата в групите за ЦДО

4.4.8. За да осъществяват ефективно дейностите при ЦДО учителят трябва да притежава необходимите компетентности, познания и умения да:

- организира, направлява и контролира ефективно възпитателния процес;
- създава позитивна възпитателна и учебна среда;
- насърчава, подпомага и мотивира учениците за самостоятелна работа;
- съветва, напътства и подпомага учениците за справяне с трудностите и засилване стремежа им към постижение, самоизява и конструктивно съревнование;
- диагностицира и оценява обективно развитието и напредъка на учениците, като използва различни техники, форми и средства за установяване достигнатото от тях ниво на подготовка и постиженията им ;
- зачита и защитава личното достойнство, правата и индивидуалността на учениците при оценяването;
- изгражда умения за самооценка у учениците;
-

- споделя с колегите затрудненията или постиженията на учениците с оглед подобряване на резултатите;
- наблюдава и преценява физическото и психично състояние на учениците и да съдейства за опазване живота и здравето им;
- следи и изисква за спазване на здравно-хигиенните норми и изисквания;
- информира и следи за спазване от учениците на изискванията за добро поведение в училище и обществото;
- повишава професионалната си квалификация подпомага професионалното му развитие и кариера;
- използва съвременни педагогически технологии, методи и подходи, съобразени със спецификата на групата и индивидуалните качества на ученика, съобразно спецификата на училището, като: ролеви игри, симулационни игри, метод на асоциациите; кубирание, инсърт, рефлексия, мозъчна атака и др.

4.4.9. Извършват вътрешно оценяване на самоподготовката на учениците в началото и края на учебната година и техният напредък по БЕЛ и по математика и др. учебни предмети, изготвят писмен анализ на резултатите и набелязват мерки за преодоляване на слабостите.

4.4.10. Създават организация в полуинтернатната група и съдействат за нормално протичане на проследяването на образователните резултати при външни оценявания, провеждани от проверяващите органи.

4.5. Документация

Информация за дейностите в целодневната организация на образователно-възпитателния процес в СУ „П. Р. Славейков”- Кричим се отразява в следната училищна документация:

- Списък-образец 1;
- График на часовете в групата на ЦДО ;
- Годишния план за дейността на училището;
- Книгата с протоколи от заседания на Педагогическия съвет;
- Дневник на групата за ЦДО ;

4 ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ТА

- 4.3 Утвърждаване на целодневното обучение като успешен модел за модернизиране и оптимизиране на обучението и възпитанието в духа на съвременните европейски тенденции.
- 4.4 Повишаване качеството на образователния процес и повишаване степента на знания и компетентности у учениците.
- 4.5 Развитие на творческите способности на учениците и участие на учениците в различни училищни, регионални и национални състезания, конкурси, изложби и др. изяви.
- 4.6 Формиране у учениците, обхванати в ЦДО, на умения за осмисляне на свободното време и повишаване нивото на тяхната социализация, както и възпитание в толерантност, сътрудничество и стремеж към успех.
- 4.7 Засилване интереса от страна на ученици и родители към целодневната организация на учебния процес.